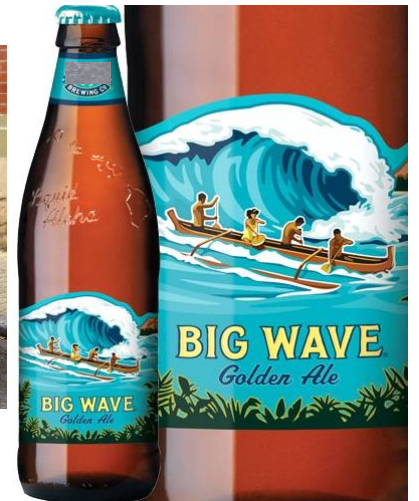

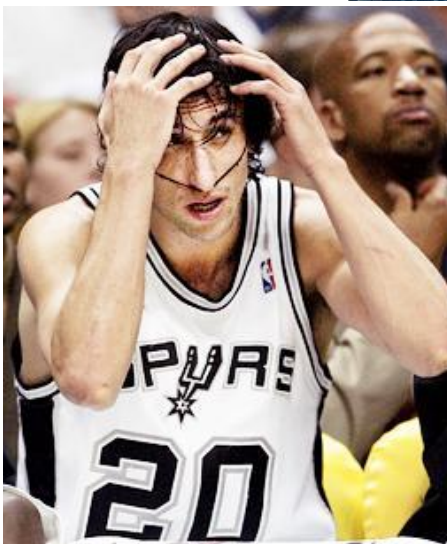
1. Kes on need kaks antiikmütoloogia tegelast, kellede nimed erinevad vaid ühe tähe võrra? Üks neist on Trooja kuningas, Hektor, Parise, Cassandra jt isa. Teine on Väike-Aasia viljakusjumal, keda kujutati enamasti ülisuure peenisega.

2. Milline on nende kahe ühisnimetaja?

3. Albert Schweitzer puhkab igavest und keset vihmametsi Lambaréné linnas Ogooué jõe ääres, 75 km ekvaatorist lõuna pool. Alates 1927. aastast paikneb samas linnas Schweizeri poolt 1913. aastal asutatud haigla. Täna seni tegutseb haigla edukalt, voodikohti on üle 200, 2015. aastal avati seal ühe Šveitsi erafondi toel sünnitusabiosakond. **Nimetage riik**, kus puhkab Albert Schweitzer ja töötab tema asutatud haigla.

4. Näete kahte klassikalist teost, mis on loodud kahe tuntud oma ala meistri poolt. Parempoolne on noorema kolleegi töö, mis oli inspireeritud selleks ajaks juba tunnustatud vanameistri samalaadsest teosest. **Kes on nende teoste autorid?**

5. Mees pildil on sellele võistkonnale selle numbri all toonud 4 NBA meistrititlit. Aga ta on tulnud ka Euroliiga tšempioniks ja olümpiavõitjaks. **Kes?**

6. Aprillis 2019 lõppes arhitektuurikonkurss, mille üht parematest töödest näete pildil. võidutöö põhjal valmib kunagi ehk kontserdisaal. Sel pildil pole küll võidutöö, kuid hästi on näha kompleksi süda – 1936. aastal kavandatud kirik. **Nimetage linn ja kirikule nime andnud pühak.**

7. Selles 2000. aastal valminud Kevin Lima lavastatud filmis vabaneb Dr. Pavlovi poolt ravitud Cruella de Vil eeskujuliku käitumise pärast vanglast, kuid jätkab oma ebaseaduslikku tegevust. Tema kaasosaliseks on Jean-Pierre LePelt. **Mis on selle filmi pealkiri?** Film kandideeris Oscarile, kuid auhinna sai siiski „Gladiator“.

8. Marti Medar pole mitte ainult maratonijooksja ja korvpallipõrgataja. Siin on ta ühel pildil on ta ühe spordiala kahe hallipäise korüfeega – üks neist juunioride maailmameister ja teine NSV Liidu meister. **Nimetage spordiala (1 punkt).** Teise punkti saate, kui nimetate õigesti **ühe neist kahest korüfeest.**

9. Küsitavale hotelliketile pandi alus 1978 Hispaanias. Kui algselt plaaniti kanda kinnitada ainult või eelkõige Navarras (mis kajastub ka keti nimes), siis tänaseks on laiendatud 29 riiki. Väga tuntud on hotellikett Lääne- ja Kesk-Euroopas, meie lähimad asuvad Poolas. **Nimetage see hotellikett.**

10. Mullu pöördus küsitav laulja islamiusku ja võttis uueks nimeks Shuhada Davitt. Kuulete teda esitamas kutset palvusele (*adhan*). **Kes esineb?**

11. Kelle maalist näete väljavõtet ja mis nime kannab kuningas väljavõtte keskel? Parajasti teostab ta ehitusjärelvalvet.

12. Euroopa suurimad alkoholitarbijad on tšehhid ja eestlased. Millised kaks riiki on aga Euroopa Liidu suurimad suitsetajad, kui lähtuda suitsetajate osakaalust elanikkonnast (ühes 42 ja teises 39 %)? Arvesse lähevad sigaretid, sigarid ja piip (st põsetubakas, vesipiip jms ei loe).

13. Björn Borg osales 1973-1981 kokku kaheksal Prantsusmaa lahtistel, võites neist kuus. Ainsad kaks kaotust sel turniiril tulid samale mehele, kelle suurimateks saavutusteks jäidki 1976 Roland Garros' võit ja fakt, et ta oli ainus, kes suutnud Borgi sellel turniiril võita. Kes on see 1978 Tallinnaski nelja mängija näidisturniiril osalenud tennisist?

14. Zorbing on liikumisviis, mida harrastatakse peamiselt lõbu pärast. Guinnessi raamatus on suurima kiirusena fikseeritud 52 km/h. Rekordi püstitas Keith Kolver 2006. aastal Uus-Meremaal, kus see harrastus ongi enim levinud. Mis on zorbingu liikumisvahendiks?

15. Kes on need üsna sarnased naised?

16. Sellele riigile trükiti oma raha viimati 1999. aastal, suurimateks nominaalideks 20000 ja 50000 ühikut. President Jamil Mahuad otsustas jaanuaris 2000 pärast majanduskriisi riigi enda valuutat loobuda. 50000-lise eest sai märtsini 2001 kestnud rahvahetusel 2 dollarit, 20000-line oli väärt 80 senti. Neil kahel kupüüril on kujutatud kaht kunagist presidenti, suurt poliitilist vastast. Konservatiiv Moreno mõrvati 1875. aastal, liberaal Alfaro 1912. aastal. **Mis riik?**

17. **Kuidas nimetatakse teost**, mis teadlikult jäljendab üht või mitut kirjanikku, koolkonda, ajastut, stiili, sõnavara, lausestust vm? Enamasti on tegu mängulise laenamise või tsiteerimisega, harvem originaalsuse puudumisega. Pilkavast paroodiast ja travestiast erineb tunnustava, plagiaadist - avaliku jäljendamise poolest. Kaks näidet eri valdkondadest:
- Queeni lugu "Bohemian Rhapsody", mis tsiteerib paljusid varasemaid muusikastiile.
 - Väike-Õismäe elamurajooni planeering (Mart Port ja Malle Meelak) ammutas ideid Stockholmi Täby linnaosa planeeringust.

18. Kui seeme potti panna, võib mõne aja pärast näha vasakpoolset pilti. Sellest tõusmest kasvab kiiresti kuni 20 m kõrgune puu, mis üldjuhul kümne aasta möödudes ka õitsema hakkab. Õitest arenevad söödavad viljad, mida meelsasti tarbitakse pea kogu maailmas, ka Eestis. Viljaliha süüakse värskelt, sordist olenevalt kas magedalt (soola lisades) või magusana. Maailma kogutoodang oli 2017. aastal ligi 6 miljonit tonni, sellest 2 miljonit Mehhikos ning üle 350 tuhande tonni veel Dominikaanis, Indoneesias ja Peruus. **Mis taim?**

19. Postimehe rubriigis „Juurikas“ ilmunud artiklis „Kunstnike liidu aastanäituse avamine“ on nähtava maali pealkirjaks „Lilla brigaad puhkehetkel“. Täpsemalt uurides on aga selgunud, et see maal on kandnud nime ka „Jahimehed puhkavad“. **Kes on selle maali autor?**

20. Küsitav Eesti Olümpiakomitee liige on ainus 17-st, kellel pole igapäevaelus tegemist ei spordi ega poliitikaga. Tegemist on mitmekülgse muusikuga, kes viimasel 7 aastal on põhiametis olnud Leipzgis. Menukad on olnud tema orkestrivariandid Tšaikovski ballettidest. Tema originaalloomingust kuulete osa teosest „Aurora“. **Kellest on jutt?**

- 21.** Pildil on kena paar, kelle partnerlus nii loomingus kui eraelus kestab 1990. aastast. Paremal on Lance LePere, vasakul aga küsitav mees, kes tänavu suvel tähistab 60. sünnipäeva. Esimesed viis eluaastat oli ta Karl Anderson, siis läks ema uuesti mehele ja ka poiss vahetas nime. **Mis on vasakpoolsel mehe nimi?**

- 22.** **Nimetage metall**, mis Mendelejevi tabelis paikneb vahetult lantaniidide ees. Oma nime on ta saanud kreeka keelsest sõnast „raske“, olgugi et tiheduselt ta seda sugugi ei ole. *** on keemiliselt aktiivne ja reageerib momentaanselt hapnikuga, seetõttu teda puhtal kujul looduses ei eksisteeri. ***sulfaat on röntgenkiirtele läbimatu, seetõttu neelavad patsiendid selle lahust kontrastainena, et arstid saaksid nende seedetrakti uurida. Põledes eraldab rohelist värvi, mida on kasutatud ka ilutulestikus.

- 23.** Märtsis 2007 leppisid Prantsusmaa ja ühe teise riigi valitsused kokku, et selle teise riigi pealinnas rajatakse *Louvre*'i nimeline kunstimuuseum. Muuseumihoone kavandas linna koosseisu kuuluvale saarele Jean Nouvel. Novembris 2017 avas muuseum küllastajatele ukseid, pidulikul avamisel viibisid nii Emmanuel Macron kui koduriigi president. Muuseum on teatanud, et üheks eksponaadiks saab selsamal 2017. aasta novembrikuul oksjonil 450 miljoni dollari eest soetatud Leonardo da Vinci *Salvator Mundi*, kuid veel jaanuaris 2019 polnud maailma kalleim oksjonilt pärit maal sinna Louvre'isse jõudnud. **Nimetage linn**, kus see Louvre asub.

- 24.** 2018/2019 hooajal teenisid murdmaasuusatamise maailma karikasarjas punkte kaks eestlast: dopinguline Karel Tammjärv ja veel üks sportlane, kes Otepääl saavutas 22. koha ja sai 9 MK-punkti. **Kes on see tänaste teadmiste valguses Eesti hooaja parim meessuusataja?**

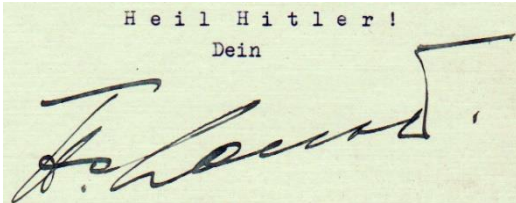
- 25.** Ühel pildil maiustab Fääri saarte rahvuslind, saksa keeles *Austernfischer* (austripüüdja). Paljudes keeltes nimetatakse teda

meri- või rannaharakaks, seda tänu mustvalgele sulestikule vt. teist pilti). Eestiski on teda kutsutud meriharakaks, merenäikiks, paskharakaks jne. **Mis lind?**

- 26.** 25. juulil 1941 moodustati Eesti, Läti, pea kogu Leedu ja osa Valgevene alade haldamiseks *Reichskommissariat Ostland* keskusega Riias. Komissariaat allus otse Okupeeritud Ida-alade Riigiministeeriumile. Pildil istuvad kõrvuti riigikomissar ja minister. Riigikomissari (vasakul) nime meenutamisel on ehk abiks ka tema autogramm. **Nimetage mõlemad mehed.**

- 27.** Inglismaa *Premier League*'i ajalugu ulatub tagasi 1992. aastasse, kui senine *English Football League* degradeerus esilligaks. Kõrgemas seltskonnas selgub peatselt 27. meister. Senistest võitjatest on kõigil vähemalt 3 tiitlit, välja arvatud 2016. aastal triumfeerinud Leicester City ja 1995. aastal võitnud meeskond. **Seda võistkonda küsimegi.** Treeneriks oli siis Kenny Dalglish, tähtedeks väljakul Alan Shearer, Chris Sutton jt. Mullu saavutas küsitav meeskond kolmandas liigas teise koha, tänavu saadi teises liigas 14. koht.

- 28.** Ühe riigi kõrgeim mäetipp (2230 m) kannab mehe nime, keda on kujutatud teises riigis 1974-1996 käibel olnud 500-ühikulisel rahatähel. Selle teise riigi kõrgeim mäetipp ulatub 2500 meetrini. **Nimetage 2230-meetrise mäetipuga riik ja mees pildil.**

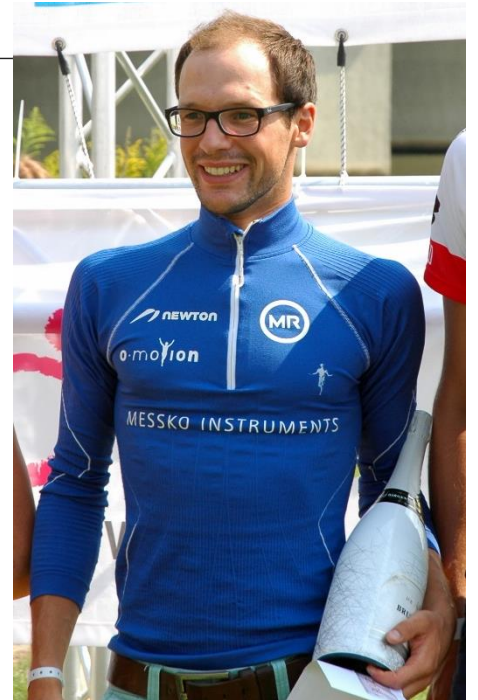

- 29.** Kujutagem ette 1913. aasta Eestit ja tollast rahvastikku. Märgive seal maha praegused maakonnapiirid. **Nimetage tollane suurim (praeguse) Põlvamaa piiridesse jääv asula.** Elanike arv ulatus seal 750-ni ja maju loeti kokku 104.

- 30.** Küsitav riik sisenes luksusautode turule üsna hiljuti – septembris 2017 löödi tehase ehitusel ühel riigile kuuluval saarel kopp maasse. Pariisi autonäitusel 2018 leidsid hea vastuvõtu kaks esimest mudelit. Autode kaubamärgiks on VinFast, ettevõtet juhivad James DeLuca ja *brand ambassador*'iks on David Beckham. Firma kuulub Vingroup'i struktuuri. Vingroup loodi Ukrainas 1993. aastal Technocomi nime all, põhitoodanguks olid esialgu kiirnuudlid ja muu taoline Mivina kaubamärgi all. **Mis riigis on VinFast'i autode tootmine startimas?**

- 31.** Pildil on mees, kes esimese inimesena suutis Hawaii Ironman'i läbida kiiremini kui 8 tunniga. Spordikauget inimest aitab ehk see, et sama perekonnanime kannab näitleja, kes oma filmidebüüdi tegi 1976. aastal John Guillermini käe all ja praeguseks on võitnud 2 Oscarit, 5 Kuldgloobust, 3 Emmyt ja 1 Tony auhinna. Hiljuti tähistas 70. sünnipäeva. Kes on pildil?

- 32.** 1974. aastal poolitati Mehhiko osariik Baja ***, pool osariigist säilitas endise nime, teise poole nimeks sai Baja *** Sur ja selle pealinnaks La Paz. Tärnidega on asendatud nimi, mida ilma täienditeta kannab üks haldusüksus ühes teises riigis. Mis nimi on tärnidega asendatud?

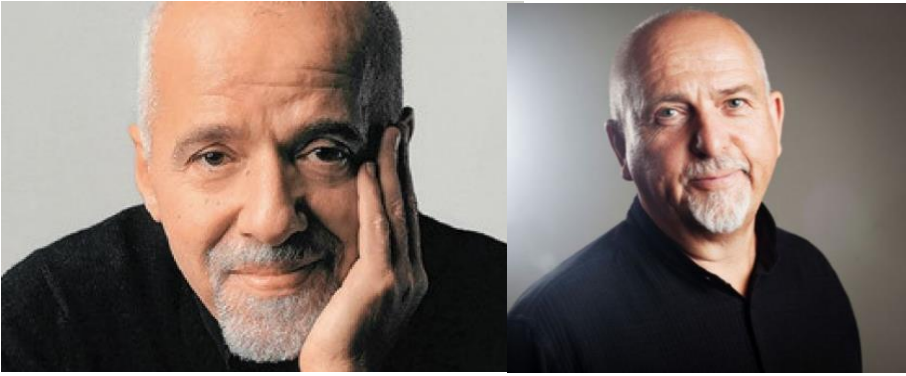
- 33.** Piltidel on prominentne välis-eestlane (sügisest 1944), kes lahkus siit ilmast samal aastal kui kuningas Gustav VI Adolf, olles eakast kuningast veel 2 aastat vanem. Tuntuks pole ta saanud siiski mitte viuldajana. Keeleõpetajana töötas ta Jaltas, Kuressaares ja Tartus. 1934-1940 töötas ta Haridusministeeriumi koolide peainspektori vastutusrikkal ametikohal ja aprillis 1940 valiti Eesti Kirjanduse Seltsi auliikmeks. Kes?

- 34.** Psühholoogilisi krimilugusid koondava Milleniumi-sarja esimene autor rootslane Stieg Larsson (1954–2004) jõudis kavatsatud kümnest osast valmis kirjutada kolm, kusjuures kõik need ilmusid pärast autori surma. 2013. aastal tehti küsitavale kirjanikule ettepanek jätkata Milleniumi-sarja romaanide kirjutamist, sealjuures pidid säilima põhilised karakterid – autistlike kalduvustega ja ülihea mälu Lisbeth Salander ning uuriv ajakirjanik Mikael Blomkvist. Praeguseks on valmis sarja neljas, küsitava kirjaniku esimene romaan „See, mis ei tapa“ („Det som inte dödar oss“) ja viies osa „Mees, kes otsis oma varju“ („Mannen som sökte sin skugga“). Kes on see kirjanik? Tema esimene raamat, rootsi alpinisti ja seikleja biograafia Göran Kropp 8000+ ilmus 1997. aastal. 2011. aastal avaldas ta Zlatan Ibrahimovići biograafia.

- 35.** Tegemist on oma riigi suuruselt 4. linnaga, mille sõpruslinnadeks on teiste hulgas ka Omaha ja Kaliningrad. Aastal 1909 oli linnaelanikest 56% juudid. Linna vapil on muuhulgas ka vabamürlaste sümbol – kõikenägev silm. Linna üheks vaatamisväärsuseks on nahatööstur Chaim Frenkeli villa. 50 aastat töötas linnas ettevõtte, mille toodangut (teiste tootjate kõrv) näidatakse nüüd sealsamas muuseumis. Eesti analoogiline muuseum asub Väätsal. Mis linn?

36. Taas küsimus seeriast: (peaaegu) nagu kaks tilka vett. **Kes on fotodel** (sündinud vastavalt 1947 ja 1950)?

37. XVIII sajandi keskpaiku algas Pärnus ülemerekaubanduse õitseage, mis kestis 1870ndate aastateni. Importkaupade loetelu oli väga mitmekesine, ekspordis valdas aga lina (kiud ja seeme), ulatudes XIX sajandi keskel $\frac{3}{4}$ -ni kogu ekspordi maksumusest. **Mis oli peamine linaekspordi sihtriik?** Aastail 1820-1840 Pärnut külastanud 1480 kaubalaevast 455 suundus just sellesse riiki. Tegemist on ühe esimese riigiga maailmas, kus kaotati tsiviilõiguses surmanuhtlus (1867). 2001. aastal pälvis riik rahvusvahelist tähelepanu sellega, et esimesena maailma dekriminaliseeriti seal narkootikumide tarbimine.

38. **Mis tõugu koer** on pildil? Koera nimi on Robin, tema peremees on tuntud rahvakirjanik ja koer jälgib 2017. aasta noorte laulupeo rongkäiku. Tõu prantsusekeelne nimi on pärit teiselt loomariigi esindajalt ja kasutusel (vähemalt paralleelvariandina) kõigis levinumates keeltes. Sama nime kannab Henri Charrière'i romaan, millest on valminud kaks filmi (nimiosades 1973. aastal Steve McQueen ja 2017. aastal Charlie Hunnam). 2 punkti annab koeratõu ehk romaani prantsusekeelne nimi, samuti selle eestikeelne vaste. Punkte võib saada ka koeratõu paralleelnime eest, olenevalt vastuse täpsusest.

39. Kui selles riigis valida aastate 2000-2019 parimat sportlast, langeks valik arvatavasti tennisistile. XX sajandi parimaks valiti seal aga pildilolev kolmekordne olümpiavõitja (1988 ja 1994) ning maailmameister, 55-kordne MK-etapivõitja aastail 1984-1995. **Mis riik ja kes on see sportlane?**

40. Kuulete ühe tuntud laulu eestikeelset esmaesitust 1937. aastast. **Kes laulab?**

- 41.** Mis linnast on pärit Ukraina uus president Volodõmõr Zelenski? Tegemist on Tallinnast suurema linnaga, mille ühest otsast teise trolliga jõudmiseks tuleb neli korda ümber istuda. Peatusest PivdGZK (Південний гірничо-збагачувальний комбінат) number 7-ga kesklinna, sealt edasi 8-ga, siis 3-ga, siis 10- või 18-ga ja lõpuks 15-ga lõpp-peatusse RZF-2 (Рудозбагачувальная фабрика). Linnulennul on nimetatud peatuste vahemaa 70 km. Selle linna jalgpallimeeskonnas alustas oma väravavahikarjääri hilisem tuntud kommentaator Vladimir Maslatšenko.

- 42.** 2006. aastal korraldas ühe riigi juhtiv kunstimuseum rahvahääletuse armastatuima maali väljaselgitamiseks. Enim hääli sai parempoolne maal, mis valmis 1903. aastal. Sama kunstnik (1873-1917) on ka vasakpoolse töö autor. Kes on kunstnik ja mis riigis hääletus toimus?

- 43.** 23. aprillil 1985 andis ettevõtte juht Roberto Goizueta pressikonverentsil teada Coca Cola retsepti muutmisest, kui üks looduslik koostisosa asendati sünteetilisega. Tarbijad muutust omaks ei võtnud, uus retsept osutus fiaskoks, peatselt pöörduiti tagasi vana retsepti juurde, mille nimele lisati nüüd *classic*. Fiaskoks osutus see ettevõtmine paraku ka ühe Aafrika riigi majandusele, mis tegi läbi tõsise kriisi ja taastus alles pärast *classicu* juurde tagasipöördumist. Selles riigis valmib üle 40% koostisosa toodangust maailmas. Mis riigist on jutt ja milline koostisosa retseptis mõjutas selle riigi majandust?

- 44.** Parempoolne mees on seni viimane vasakpoolse mehe nime kandva auhinna omanik. Kes on need kaks meest?

- 45.** Näete tänava maikuus oma 5. sünnipäeva tähistava õllefirma logo. Mustlaspruulifirmat veavad kõik need 5 aastat kaks meest: Tanno Pikand ja Sten ***, kelle perekonnanime firma kannabki. Olgu lisatud, et see perekonnanimi on tänastes küsimustes juba kirja pandud. Viimasel ajal on meeste lemmikuks hapud gose-õlled, näiteks *Miroslaw Gose*. Mis firma?

46. Vasakult teine sel 1932. aasta pildil on ajakirjanik Tom Olsen. **Nimetage kolm ülejäänut.** Neistki kaks on pildil ajakirjaniku rollis, mõlemad sündinud 1904. aastal. Kolmanda mehe eluaastad on 1912-1991.

47. USA presidendid on pälvinud 4 Nobeli rahupreemiat. Neist esimene tuli rahu vahendamise eest sõjas, mille rahuleping sõlmiti USA-s Portsmouthi linnas. See linn on muide Pärnu sõpruslinn – võimalik, et tänu asjaolule, et küsitav sõda on Pärnu linnapildis teatud moel esindatud. **Nimetage selle sõja kaks osapoolt.**

48. Pildil on Oleg Ivenko peategelasena ühes 2018. aastal Ralph Fiennes'i käe all valminud filmis. **Mis on peategelase nimi?**

49. Selle linna nimi tähendab kohalikes keeltes „jõgi“. Saksa keeles oli varem kasutusel nimi *Sankt Veit am Pflaum*, ungari keeles *Szentvit*.

Keiser Karl VI andis linnale 1719. aastal vabasadama staatuse, sõltumatust on linn nautinud ka XX sajandil mõne aasta jooksul puna-kolla-sinise trikoloori all. 2020. aastal saab linnast Euroopa kultuuripealinn. **Mis linn?**

50. Kuulete ühe *a cappella*-ansambli esituses üht maailmaklassika tähtteoste hulka kuuluvat valssi. **Nimetage helilooja.**

1. Priamos ja Priapos
2. Kona
3. Gabon
4. Katsushike Hokusai ja Utagawa Hiroshige
5. Emanuel Ginobili
6. Rakvere, Pauluse kirik
7. 102 dalmaatsia koera
8. male, Artur Jussupov ja Rafael Vaganjan
9. NH (= Navara Hoteles)
10. Sinead O'Connor https://www.youtube.com/watch?v=FMx6jUFUFmQ
11. Pieter Brueghel, Nimrod
12. Kreeka ja Bulgaaria
13. Adriano Panatta
14. suur läbipaistev plastpall
15. Maarja Mitt ja Maiken Schmidt
16. Ecuador
17. pastišš
18. avokaado
19. Vassili Perov
20. Kristjan Järvi https://www.facebook.com/kristjanjarvi/videos/1861623247204448/?v=1861623247204448
21. Michael Kors
22. baarium
23. Abu Dhabi
24. Marko Kilp
25. merisk
26. Hinrich Lohse, Alfred Rosenberg
27. Blackburn Rovers
28. Austraalia, Tadeusz Kosciuszko
29. Võõpsu
30. Vietnam
31. Patrick Lange
32. California
33. Johannes Aavik
34. David Lagercrantz
35. Šiauliai
36. Paolo Coelho ja Peter Gabriel
37. Portugal
38. papillon (liblikas), kontinentaal-kääbusspanjel
39. Šveits, Vreni Schneider
40. Ants Eskola https://www.youtube.com/watch?v=QhpECatq68U
41. Krivoi Rog
42. Hugo Simberg, Soome
43. Madagascar, vanill
44. Sergei Frantsev, Albert Vollrat
45. Anderson
46. Evald Tammlaan, Rudolf Sirge, Ahto Valter
47. Vene – Jaapani sõda
48. Rudolf Nurejev
49. Rijeka ehk Fiume
50. Jean Sibelius https://www.youtube.com/watch?v=_lnYD6p0Hs0

10. <https://www.youtube.com/watch?v=FMx6jUFUFmQ>
20. <https://www.facebook.com/kristjanjarvi/videos/1861623247204448/?v=1861623247204448>
40. <https://www.youtube.com/watch?v=QhpECatq68U>
50. <https://www.youtube.com/watch?v=lnYD6p0Hs0>